

ACC. N:R M. 9386: 1-5

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *P. E. Sandgren*
Härad: *L. Möre* Adress: *Pärå*
Socken: *Karlslunda* Berättat av: *Den samme*
Uppteckningsår: *1944* Född år *1853* i *Pärå*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Beskrivning av gammalt färgeri. s. 1-5.

(L.u.F. 38.)

I skedet av 1840 talet kom en
Färgaregesäll Flålgren från d. Sundsjö
till Färjan. Kåpte der en gammal band-
byggnad för att der inreda ett Färgeri.
Byggnaden var stor 8 alm bred 20 f. lång,
målverkat röd mer, en stor Kapparkittel
"Koppi" kallades Kyron rymde 3. tunn, vilken
inmurades i det stora rummet med eldka-
molar omkring, i denna stora Kyp eller
gryta färgades tygen i Kåtering med jämn
rörning med lång spåk, en mindre Kittel
inmurades öfver, ett leard längs gångh
i husets bredd, gräset bestod av
en 12 Tunns grön bakk 7 alm lång
med grana gringårn fastströad i
gubbvägen, på sidorna och bakken
2 peball från galle till Tak stödde bakkens
balkändans näja vid gubben var en alm

2.
dei grässten insludda täftis ännu några dotter
och ballen upp mot taket, detta en
stäng under som står, på gäbet lades
en bred bräda, på brädan lades en tyck
pappskiva på denna lades tyget så
en pappskiva emellan varje tygvers
så långt tyget var, ännu en pappskiva
släppte en bräda, så skäftes ballen
med samt en stäng insläddes på ballen
från taket, tyget var färdigt för grässten
var något fullt i gräset som ny varad,
och 2 dagar så uthängas det till torkning
Efter torkningen lades tyget i gräs ingång
till, torkstolningen bestod av följande
15-20 stolar nedgrävdes i marken och
pinn varje stolarna några, på är ändan
fastspikades en 3 tum rebba mellan
varje stol, liknande rebba

placeras längs med sam hängslen
på pinnar i stötparna i vilken vare till
med båt för bägning eller sänkning
an tygellens bredd, i dessa rektat äro
och varelse vare inslagna stråkar 4 tum
avstånd i vilken tygellens brettades
och spändes i torkningsskåpet, för väll-
dromens beredning måste det vara en
stamp att stampas in på tyget, stämman
anlades vid ett naturligt ställe i stället
i detta fall byggdes ett stort grot i vass
och inslättes 10 tum breda limga
ständera 12 tum långa dessa stän-
dare vare insatta i vass i bakskott-
farna $\frac{1}{2}$ alm emellan varje 4 ra
stämman insatt brett brettis upp
i plankställning på baksidan av
vass till inslättes ständera

Sam matvarade ständarna i utelu
den gubben var i gång lyftes en stämp
i sänder genom dessa lyftarna
stämparna lyftes upp i sina lästäl-
lingar, stämpens nedre ända var lik
en krusträda med större rephar,
derunder var stor träna som tyget
låg uti under stämningen, vällmact
bargades före stämningen samt lades
i stämpkåren då det var vätt, om tyget
i vävningen var $1\frac{1}{4}$ alm brett stäpnades
det till platt 1 alms bredd, ibland fick
man spå på vatten i kaen så det ej
blev tätt, efter tärningen stekte det
ändskades med en dröhl av en kniv sedan i präst,
om väget tyg begärdes att bliva blannigt
eller rödigt så fanns det pressar knittel
stikka pressar vane utskurna i bräder

med gult rostbrunt och skymrade raser
och figurer, efter färgning utbreddes tyget
på ett långt bord med papplikarna på
sina välljämna, på dess låda tyget, stamparna
doppades i den dertill avsedd färgad sin trycktes
stampeln ned på tyget så att figurerna pressades
efter varandra, på bakviden av stamp-
brädan var ett handtag, efter tryckningen
av färgen lades tyget i press, alla färger
voro skilda.

Här en enkel anvisning om färdens
färgning.